

Årsredovisning

RIKSFÖRENINGEN RÄTTEN TILL VÄRDIG DÖD

802007-3865

Styrelsen för RIKSFÖRENINGEN RÄTTEN TILL VÄRDIG DÖD får härmed lämna sin redogörelse för föreningens utveckling under räkenskapsåret 2024-01-01 - 2024-12-31.

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (sek).

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	SIDA
- Förvaltningsberättelse	2-8
- Resultaträkning	9
- Balansräkning	10-11
- Noter	12
- Underskrifter	13

Verksamhetsberättelse

Inledning

År 2024, och då framför allt andra halvåret, var året då vi äntligen kunde skönja en positiv utveckling i frågan om legalisering av dödshjälp. Vår förening, som arbetar för att främja och försvara individens rätt till ett värdigt slut på livet, har fortsatt att växa i både antalet medlemmar och i påverkan, mätt i bl.a. antalet publicerade debattartiklar.

Våra mål och uppdrag

Rätten till en värdig död fortsätter att vara en stark förespråkare för legaliserad dödshjälp i någon form, vilket förutsätter tillsättandet av en parlamentarisk utredning. Vårt mål är att säkerställa att alla individer som drabbats av en obotlig sjukdom och lider outhärdligt har rätt att välja hur och när deras liv ska avslutas.

Allmänt

Medlemsantalet

Antalet registrerade och betalande medlemmar, inklusive medlemskap med två medlemmar, uppgick vid ingången av år 2024 till 3 040 stycken. Vid utgången av verksamhetsåret uppgick antalet registrerade och betalande medlemmar till 3 086, inklusive medlemskap med två medlemmar. Således en ökning med 46 stycken medlemskap.

De redovisade siffrorna är osäkra då det råder oklarheter på grund av tolkningsmöjligheter i rutinerna för hanteringen av nya medlemmar och medlemmar som skall avföras på grund av utebliven betalning av medlemsavgiften. Under 2025 kommer styrelsen i samråd med föreningens förtroendevalda revisorer och Föreningshuset, som administrerar medlemsregistret, att ta fram nya rutiner för debitering av medlemsavgifter och registreringar i medlemsregister.

Namninsamling

RTVD startade år 2016 en namninsamling till stöd för kravet om en parlamentarisk utredning av dödshjälpsfrågan. Utvecklingen har enligt statistiken på RTVD:s hemsida (verifierade underskrifter) varit denna:

	Antal underskrifter
2016	330
2017	652
2018	391
2019	398
2020	1 041
2021	444

2022	2 638
2023	465
2024	436
Totalt	6 795

Två år, 2020 och 2022, sticker ut i statistiken. Dessa år uppmärksammades Staffan Bergströms hjälp åt Per Maritz (2020) respektive Björn Natthiko Lindeblads död (2022). Den senare hade inför sin död förberett inlägg på sociala medier som syftade till att skapa uppmärksamhet kring dödshjälpsfrågan. Samtidigt visade SVT i maj månad 2024 hur pianisten och kompositören Stefan Nilsson valde att avsluta sitt liv. Bara några månader tidigare hade han fått veta att han drabbats av den obotliga sjukdomen ALS. Stefan Nilsson deltog själv i dokumentären av Tom Alandh men det var hans hustru som berättade om hur det gick till när han fick hjälp att dö i hemmet. Trots den både gripande och upprörande (på grund av polisens insats) berättelsen satte denna händelse inga avtryck vad gäller RTVD:s namninsamling. En tänkbar förklaring är att RTVD inte nämndes och att Stefan Nilsson inte var en offentlig person på samma sätt som Björn Natthiko Lindeblad.

Årsmötet den 20 april

Årsmötet ägde rum i ABF-huset i Stockholm den 20 april.

Den öppna delen av mötet inleddes av P C Jersild. Han presenterade utvecklingen och inställningen till dödshjälp med utgångspunkt i sin bok "Hur vill du dö?" inför en i det närmaste fullsatt Katasal. Presentationen följdes av frågor och diskussion. P C Jersild sammanfattade sin inställning med att förklara att det finns en enkel lösning på dödshjälpsfrågan. Den som önskar dödshjälp ska få detta och den som inte vill ska slippa.

Efter en paus började själva årsmötet som, förutom förtroendevalda, 62 medlemmar deltog i.

Val av ny styrelse skedde enligt följande.

Aud Sjökvist – 1 år (nyval)
Walter Guldbbrandzén – 2 år (omval)
Yasmine Bladelius – 2 år (omval)
Niels Paarup-Petersen – 2 år (nyval)
Teodor Challis – 2 år (nyval)

Följande personer valdes för två år vid årsmötet den 20 april 2023.

Rolf Ahlzén
Jonas Syrén
Sten Niklasson
Stellan Welin

Styrelsearbetet

Styrelsen bestod fram till årsmötet den 20 april av följande personer.

Hans Forsslund, ordförande
Rolf Ahlzén
Jonas Syrén
Sten Niklasson
Stellan Welin
Aud Sjökvist, vice ordförande
Walter Guldbbrandzén
Yasmine Bladelius
Eva Ludvigsson
Staffan Bergström
Ellis Wohlner
Jan Fornander (t.o.m. 12 februari 2024)
Teodor Challis, suppleant
Berit Hasselmark, suppleant
Björn Ulvaeus, suppleant.

Från och med årsmötet den 20 april bestod styrelsen av de personer som framgår under rubriken Årsmötet den 20 april ovan. Vid styrelsens konstituerande möte samma dag valde styrelsen Rolf Ahlzén som vice ordförande.

Styrelsen har under året haft sju styrelsemöten, inklusive konstituerande möte. Styrelsen har under året fattat ett beslut per capsulam (om firmateckning). Därutöver har föreningens arbets- samt folkbildnings- och medlemsvårdsutskott (AU och FMU) haft möten för förberedelse av styrelseärendena.

Styrelseledamöters deltagande i internationellt samarbete

Sten Niklasson deltog den 17-21 september i World Federation's General Assembly i Dublin, Irland. Sten Niklassons mandat som styrelseledamot i World Federation är personligt, dvs. inte knutet till RTVD.

Aud Sjökvist, Rolf Ahlzén och Walter Guldbbrandzén deltog den 27 och 28 september i Nordiskt möte i Helsingfors, Finland.

Den 29 maj fick Aud Sjökvist besök av Jane Morris från Dying With Dignity Victoria (DWDV), Australien.

Styrelseledamöters deltagande i inhemska evenemang

Aud Sjökvist och Rolf Ahlzén närvarade vid Statens medicinsk etiska råds presentation av rapporten Dödshjälp – En internationell utblick (2024:4) i Almedalen.

Aud Sjökvist, Rolf Ahlzén och Stellan Welin arrangerade och deltog den 13 november i ett medlemsmöte i Göteborg. Titeln på mötet var "Om tänkbara vägar till legaliserad dödshjälp". Medlemsmötets programpunkter följdes av frågor från och diskussioner

med publiken. Ett drygt 50-tal personer deltog i mötet. Medlemmarna har i medlemsbrev fått en rapport från mötet som var oerhört uppskattat.

Medlemsbrev

Medlemsbrev (e-post) har skickats i april, juni, juli, augusti, november (två medlemsbrev) och december. Ansvariga är Aud Sjökvist och Rolf Ahlzén.

Medlemstidning

Föreningens medlemstidning "Bulletinen" har utkommit med två nummer. Redaktionen består av Stellan Welin, Rolf Ahlzén, Teodor Challis och Catherine Carlstedt Söderman samt Filip Wahlberg (layout). De allra flesta av föreningens medlemmar önskar få den i pappersform.

Sociala medier

Aud Sjökvist administrerar föreningens Facebook-sida "Rätten Till en Värdig Död, RTVD" där debatten tidvis är livlig.

Föreningen finns även på Instagram men aktiviteten där är än så länge mycket låg.

Internt styrelsearbete

En stor del av styrelsens arbete under året har bestått i att efter ett delvis turbulent årsmöte den 20 april "konsolidera" verksamheten, bl.a. genom ändrade arbetsformer – vissa styrelseärenden förbereds numera i AU och FMU. I övrigt har en hel del tid ägnats åt att ge Pernilla Wallin stöd i samband med en SVT-dokumentärserie om dödshjälp som kommer att sändas under våren 2025. Hon har vid ett flertal tillfällen intervjuats av SVT. Viss planering av aktiviteter med anledning av dels denna dokumentärserie, dels socialdemokraternas partikongress i slutet av maj 2025 har skett under året och kommer att intensifieras under 2025. Det handlar om bl.a. en ny opinionsundersökning som uppföljning av den som genomfördes för fem år sedan. Den nya undersökningen inkluderar frågor till vårdpersonal eftersom deras inställning är dåligt undersökt. Det handlar även om att nå riksdagspolitikerna, varför ett riksdagsseminarium planeras. Även kontakter med ledande riksdagsledamöter och partiledare kommer att tas under året.

En icke väsentlig del av vissa styrelseledamöters tid ägnas åt att besvara frågor från medlemmar, allmänhet (t.o.m. utländsk) och journalister. Frågorna från allmänheten tyder på att det finns en efterfrågan på dödshjälp (inom ramarna för sjukvården eller i vart fall sjukvårdskunniga personer). När det gäller frågorna från utlandet kan de möjligen förklaras av att man utgår från att när medhjälp till självmord är tillåtet, som det är i Sverige, så är dödshjälp i form av assisterat döende med läkarhjälp också tillåtet.

Utåtriktad verksamhet

Under våren 2024 skickade RTVD ut en enkät till samtliga **riksdagsledamöter** för att få reda på deras inställning till dödshjälpsfrågan. Svarsfrekvensen blev dock så låg, drygt 26 procent, att det inte är meningsfullt att lägga enbart denna enkät till grund för föreningens politiska påverkansarbete.

Under hösten 2024 tog styrelsen fram underlag för riksdagsmotioner. Detta underlag skickades per mejl till samtliga riksdagsledamöter. Elva motioner rörande utredning av dödshjälp lämnades in under riksdagens allmänna motionstid.

I medlemsbrevet i augusti fick medlemmarna genom en enkät möjlighet att ge sin syn på föreningens kommunikation, bl.a. **hemsidan**. Gensvaret var inte så stort som väntat men ett antal värdefulla synpunkter lämnades och sammanställdes som underlag för det fortsatta arbetet. I samma medlemsbrev efterlystes personer med erfarenhet av arbete med kommunikation och it, eftersom styrelsen i det operativa arbetet behöver hjälp med dessa områden. Kontakt skapades på detta sätt med en person som har stått i spetsen för översynen av hemsidan. Arbetet har i denna del i första hand fokuserat på att skapa en uppdaterad och mer lättöverskådlig hemsida. Hemsidan vänder sig inte bara till föreningens befintliga medlemmar utan förhoppningen är att den ska attrahera den som önskar bli medlem samt vara en självklar källa till seriös och tillförlitlig information om dödshjälp. Den nya hemsidan kommer att lanseras under våren 2025.

I samband med nämnda enkät erbjöds medlemmarna att anmäla sig till en s,k. **grupptalan** som går ut på att utmana det juridiska systemet. Arbetet med grupptalan har varit tidskrävande men i början av 2025 har en begäran getts in till Socialstyrelsen. Den går ut på att de, ett drygt tjugotal personer, som lämnat Aud Sjökvist fullmakt att företräda dem, begär att myndigheten ska utfärda föreskrifter om dödshjälp som reglerar under vilka förutsättningar vi här i landet har rätt att på egen begäran och inom ramarna för sjukvården få tillgång till dödshjälp i form av läkarassisterat döende eller eutanasi.

Under året har den juridiska processen för Pernilla Wallin pågått. Hon begärde i slutet av 2023 hos Socialstyrelsen att de skulle fatta ett beslut innebärande att hon i framtiden har rätt till dödshjälp med hjälp av samma läkemedel som används i Schweiz. Myndigheten avvisade Pernillas begäran och både förvaltningsrätten samt kammarrätten har avslagit hennes överklagande till respektive domstol. Kammarrättens avslag överklagades i slutet av året till Högsta förvaltningsdomstolen.

Styrelseledamöter har under året deltagit i **den offentliga debatten** med följande artiklar.

- Aud Sjökvist och Rolf Ahlzén: ”Ovärdigt att Pernilla tvingas till Schweiz för att slippa en outhärdlig död”, GöteborgsPosten den 28 mars 2024.
- Hela styrelsen: ”Lyssna på folket – låt dödshjälp bli lagligt”, Aftonbladet den 21 maj 2024.
- Aud Sjökvist och Rolf Ahlzén: ”Gör som Danmark, ta ett steg mot legalisering av dödshjälp” Sydsvenska Dagbladet den 26 juni 2024.
- Aud Sjökvist, Rolf Ahlzén och Stellan Welin: ”Omänskligt att tvinga människor lida till det sista andetaget”, GöteborgsPosten den 31 oktober 2024.
- Aud Sjökvist, Rolf Ahlzén och Stellan Welin: ”KD offerar obotlig sjuka på ideologins altare” – slutreplik den 11 november 2024 på KD-politikern, tillika ordförande i Socialutskottet, Christian Carlssons replik ”Om dödshjälp tillåts skulle många välja att dö för att inte belasta anhöriga” den 7 november 2024 på den ursprungliga debattartikeln.

- Aud Sjökvist: ”Lyssna på folket – lyft frågan om dödshjälp”, Svenska Dagbladet den 11 december 2024.
- Aud Sjökvist: slutreplik ”Det handlar om att förkorta svårt lidande”, Svenska Dagbladet den 24 december 2024 på KD-politikern, tillika ordförande i Socialutskottet, Christian Carlssons replik ”Nederländerna och Kanada förskräcker” den 22 december 2024 på den ursprungliga debattartikeln.

Vissa av styrelseledamöterna har även ägnat sig åt att **föreläsa om dödshjälp**, enligt följande.

Aud Sjökvist

Aktiva Seniorer, Stockholm, den 31 januari 2024: ”Vad krävs för att svenskar ska få rätt till dödshjälp?”

Senioruniversitetet, Växjö, den 27 februari 2024: ”Vad krävs för att svenskar ska få rätt till dödshjälp?”

Anställda från socialdepartementet i Sydkorea, den 2 april 2024: ”Om rätten till en värdig död” (tolk)

Franska ambassaden, den 17 maj 2024: ”The Right to a Dignified Death”

SPF Bromma, den 23 september 2024: ”Rätten till en värdig död”

Rolf Ahlzén

Senioruniversitetet, Göteborg, den 23 april 2024: ”Min död är min – Om dödshjälp och hjälp att dö”

Senioruniversitetet, Stockholm, den 29 april 2024: ”Min död är min – Om dödshjälp och hjälp att dö”

Ekonomi

Föreningens intäkter består av medlemsavgifter samt gåvor från enskilda personer.

Föreningens intäkter för verksamhetsåret 2024 uppgick till 701 111 kronor varav 110 461 kronor utgjordes av gåvor. Intäkten av medlemsavgifter ökade från 585 400 kronor (2024) till 590 650 kronor. Föreningens ekonomiska resultat för verksamhetsåret blev ett överskott på 132 141 kronor. Budgeterat resultat för 2024 var ett nollresultat.

Kostnader för medlemshanteringen och Föreningshuset har ökat beroende på prishöjningar och fler medlemmar. Gåvor fortsätter ligga på en hög nivå och har gett en större intäkt än vad som prognostiserats. Tidningen Bulletinen har haft ökade kostnader på grund av prisökningar, bl.a. har portokostnaden ökat, men även en större upplaga har påverkat produktionskostnaden. Resekostnader har ökat något mot 2023 på grund av fler aktiviteter ute i landet men även deltagande i Nordisk konferens i Finland.

Övriga kostnader innefattar en gåva till stödfonden för Staffan Bergströms juridiska process. Fonden har fått in 25 000 kronor i gåvor och föreningen har bidragit med 35 000 kronor till fonden.

Slutsats

År 2024 har visat att det finns ett starkt stöd för vår vision om att alla ska ha rätt till en värdig död. Med vårt fortsatta engagemang och med stöd från våra medlemmar och samarbetspartners ser vi fram emot att göra ännu större framsteg under de kommande åren. Tillsammans kan vi skapa en framtid där alla individer har möjlighet att avsluta sina liv med värdighet och respekt.

RESULTATRÄKNING

1

		2024-01-01 2024-12-31	2023-01-01 2023-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.			
Medlemsavgifter		590 650	585 000
Gåvor		110 461	41 000
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		701 111	626 000
Rörelsekostnader			
Direkta kostnader	2	-330 738	-539 486
Övriga externa kostnader	3	-254 006	-211 208
Summa rörelsekostnader		-584 744	-750 694
Rörelseresultat		116 367	-124 694
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		16 214	10
Räntekostnader och liknande resultatposter		-440	1
Summa finansiella poster		15 774	11
Resultat efter finansiella poster		132 141	-124 683
Resultat före skatt		132 141	-124 683
Årets resultat		132 141	-124 683

BALANSRÄKNING

1

		2024-12-31	2023-12-31
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		–	-200
Övriga fordringar		–	9 873
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		13 396	12 199
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		13 396	21 872
<i>Kortfristiga placeringar</i>			
Övriga kortfristiga placeringar	4	207 531	207 531
<i>Summa kortfristiga placeringar</i>		207 531	207 531
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		1 309 036	1 075 506
<i>Summa kassa och bank</i>		1 309 036	1 075 506
Summa omsättningstillgångar		1 529 963	1 304 909
SUMMA TILLGÅNGAR		1 529 963	1 304 909

	2024-12-31	2023-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Eget kapital		
Eget kapital vid räkenskapsårets början	1 080 212	1 204 895
Årets resultat	132 141	-124 683
Eget kapital vid räkenskapsårets slut	1 212 353	1 080 212
Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	26 567	14 014
Övriga skulder	8 143	7 433
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	282 900	203 250
	5	
Summa kortfristiga skulder	317 610	224 697
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	1 529 963	1 304 909

NOTER

Not 1 Redovisningsprinciper**Enligt BFNAR 2016:10**

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2).

Not 2	Direkta kostnader	2024	2023
	Föreningshuset/Medlemreg	-177 290	-159 278
	Bulletinen	-153 448	-96 613
	Projekt 23	–	-283 594
	Summa	-330 738	-539 485


Not 3	Övriga externa kostnader	2024	2023
	Resekostnader	-90 512	-84 043
	Årsmöteskostnader	-22 926	-29 230
	Styrelsemöten	-5 915	-15 451
	Internationella avgifter	-5 905	-5 199
	Bokföring	-24 927	-22 180
	Bank & postgirokostnader	-11 118	-8 243
	Övriga kostnader	-92 703	-46 862
	Summa	-254 006	-211 208

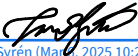
Not 4	Övriga kortfristiga placeringar	Anskaffningsvär	Marknadsvärde
	Swedbank Robur Fonder	207 531	–
	Summa	207 531	–


Not 5	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2024-12-31	2023-12-31
	Förutbetalda medlemsavgifter	-272 900	-193 250
	Bokslutskostnader	-10 000	-10 000
	Summa	-282 900	-203 250


UNDERSKRIFTER


Stockholm


Aud Sjökvist (Mar 6, 2025 09:32 GMT+1)
Aud Sjökvist
Styrelseordförande


Jonas Syrén (Mar 6, 2025 10:26 GMT+1)
Jonas Syrén
Styrelseledamot



Yasmine Bladelius (Mar 6, 2025 09:49 GMT+1)
Yasmine Bladelius
Styrelseledamot



Walter Guldbrandzén (Mar 7, 2025 16:06 GMT+1)
Walter Guldbrandzén
Styrelseledamot



Niels Paarup Pettersen (Mar 8, 2025 09:56 GMT+1)
Niels Paarup-Petersen
Styrelseledamot


Vår revisionsberättelse har lämnats

Anders Beckman
Vald revisor


Rolf Ahlzen (Mar 6, 2025 09:31 GMT+1)
Rolf Ahlzen
Styrelseledamot


Stellan (Mar 6, 2025 15:54 GMT+1)
Stellan Welin
Styrelseledamot


Sten Niklasson (Mar 6, 2025 09:54 GMT+1)
Sten Niklasson
Styrelseledamot


Teo Challis (Mar 6, 2025 09:36 GMT+1)
Teodor Chaliis
Styrelseledamot

Catherine Carlstedt Söderman
Vald revisor